

**Yrittäjyystaitojen
BUUSTAUS**

Etelä-Pohjanmaa

Siirtymävaiheen suunnittelu 7.10.2025 (omistajanvaihdos)

Yrittäjyystaitojen Buustaus –hanke
1.1.2025-30.10.2026

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Miksi ostaa yritys?

-Yrittäjäksi yritysostolla

*Ei tarvitse suunnitella kaikkea ihan alusta alkaen, hyvä olla kuitenkin selkeä näkemys tulevaisuudesta

-Työntekijästä yrittäjäksi

*taustalla esim. pelko oman työpaikan menettämisestä

-Olemassa olevan yrityksen kasvu yrityskaupan avulla

*voidaan esim. ostaa kilpailija (hoivakodit, tilitoimistot jne.)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Toimivan yrityksen ostamisen edut verrattuna uuden perustamiseen?

- Valmiit tilat ja koneet
- Valmis asiakaskunta, kassavirta olemassa
- Osaava henkilökunta, toimittajaverkosto olemassa
- Brändi tunnetaan
- Liiketoimintamalli olemassa ja toimiva

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Yrityskaupan vaihtoehtoja esim.

Liiketoimintakauppa (ostetaan toimintaan liittyvä käyttö- ja vaihto-omaisuus)

- myyjänä esim. yhtiö tai toiminimi
- toiminimen kaupassa ainut vaihtoehto

Osakekauppa (ostetaan osakkeita, yritys siirtyy lähtökohtaisesti velkoineen ja vastuineen)

- kaupan osapuolina henkilöt tai yritys/yritykset
- voidaan toteuttaa myös useammassa vaiheessa (esim. tilanteissa, missä jatkaja on perheenjäsen tai työntekijä)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tutki huolella ostettava yritys ennen kaupan solmimista (Due diligence)

- Sopimukset, ovatko kirjallisina ja siirtyvätkö kaupan mukana
- Koneet ja laitteet (käypä arvo)
- Henkilöstö, osaaminen ja määrä
- Varasto, onko kaikki kuranttia?
- Toimitilat
- Taloustilanne (Tilinpäätökset vähintään kaksi edeltävää + meneillään oleva tilikausi)

Yrityksen hinnoittelu ja arvonnääritys

- Jokainen yrityskauppa on yksilöllinen
- Hinnoitteluun ja arvonnääritykseen vaikuttavat mm. se, myydäänkö yrityksen liiketoiminta vai tehdäänkö esim. osakekauppa
- Arvonnäärityksessä tarvitaan mm: tilinpäätökset useammalta vuodelta
 - *tuloslaskelmat (liikevaihdosta vähennetty sen aikaansaamiseen liittyvät kulut) ja taseet (vastaavaa ja vastattavaa)
- Tarvittaessa tuloslaskelmia ja taseita on oikaistava (oikaisut voivat liittyä esim. palkkakorjaukseen, rakennusten, koneiden ja laitteiden käypiin arvoihin)
- Tilinpäätösten lisäksi tarvitaan myös muuta tietoa yrityksestä mm:
 - *tietoa henkilöstöstä (esim. osaaminen)
 - *tärkeimmät sidosryhmät
 - *sopimuskumppanit ja sopimukset
 - *Goodwill (mahd. brändi, tavaramerkit, patentit jne.)
- Ennusteet tulevista vuosista, ostajan näkökulmasta edellisten vuosien tilinpäätökset pelkästään ovat peräpeiliin katsomista!

Palkkaoikaisu (esimerkki case Oy, 1 osa-aikainen työntekijä, yrittäjä ei ole ottanut palkkaa yrityksestä)

Laskelmaesimerkki Oy (yrittäjä ei ole nostanut palkkaa)		Laskelmaesimerkki OY (yrittäjän palkalla oikaistu)	
Liikevaihto	250 000	Liikevaihto	250 000
Aineet ja tarvikkeet	90 000	Aineet ja tarvikkeet	90 000
Palkat+sivukulut	10 000	Palkat+sivukulut	10 000
		Yrittäjän PALKKA esim.	36 000
Liiketoiminnan muut kulut	30 000	Liiketoiminnan muut kulut	30 000
Käyttökate	120 000	Käyttökate	84 000
Poistot	2 500	Poistot	2 500
Liikevoitto	117 500	Liikevoitto	81 500
Rahoituskulut	2 000	Rahoituskulut	2 000
Verot (Oy=20%)	23100	Verot (Oy=20%)	15 900
Tilikauden Voitto	92 400	Tilikauden voitto (osinko?)	63 600

Laskelmaesimerkkiä taseen pohjalta

Vastaavaa			Vastattavaa	
	Tasearvo	Reaaliarvo		Tasearvo
Rakennukset	25 000	60 000	Oma pääoma	60 000
Koneet ja kalusto	5 000	10 000		
Vaihto-omaisuus	20 000	20 000	Lyhytaikainen vieras pääoma	15 000
Lyhytaikaiset saamiset	10 000	10 000	Pitkäaikainen vieras pääoma	25 000
Rahat ja pankkisaamiset	40 000	40 000	Vieras pääoma yht. (40 t€)	
Yhteensä	100 000	140 000	Yhteensä	100 000

Alkuperäisen taseen varat-velat $100\,000 - 40\,000 = \mathbf{60\,000\,€}$

Oikaistun taseen varat-velat $140\,000 - 40\,000 = \mathbf{100\,000\,€}$

Tilinpäätökseen perustuva arvonmääritys; osakkeet (Oy) tai yhtiöosuus (Ay, Ky)
Laskentamenetelminä voi olla esim. seuraavia:

Laskentamenetelmä	Lasketaan	Huomioitavaa
Substanssiarvo	varoista vähennetään velat	Ei ainoana lukuna riitä yrityksen arvonmääritykseen
Tuotto- ja substanssiarvon keskiarvo	Tuottoarvo-3 vuoden tulosten keskiarvo pääomitetaan tuottoprosentilla (esim. 10-20%) Jos tuottoarvo > substanssiarvo, käytetään keskiarvoa	
Tulevaisuuden kassavirtoihin perustuva menetelmä	Tehdään arvio esim. 5 vuoden kassavirroista, diskontataan ne nykyhetkeen tuottoprosentilla, esim. 10-20%. Tätä diskontattua arvoa pienentävänä tekijänä huomioidaan yleensä yrityksen velkatilanne.	Soveltuu, jos kasvu potentiaalista ja ostajalla ja myyjällä odotukset tulevaisuuden kassavirroista samansuuntaiset
Käyttökatteeseen tai liikevaihtoon perustuvat menetelmät	Esim. 3-5 x käyttökate	

Substanssiarvo

- Yksinkertainen arvostusmenetelmä
- Yrityksen velattoman varallisuuden arvo (varat-velat)
- Varojen ja velkojen arvostus perustuu usein viimeisimmän tilikauden taseeseen
- **Varat**: esim. maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto, vaihtomaisuus, saamiset ja rahavarat
- **Velat**: vieras pääoma (lyhytaikainen ja pitkäaikainen)
- nk. yrityksen ”minimihinta”

Tuottoarvo

- Perustuu yrityksen ennakoituun tuottavuuteen lähivuosien aikana **uuden omistajan omistuksessa**
- Verohallinto laskee tuottoarvon aikaisempien vuosien perusteella, käytetään oikaistuja tuloslaskelmia kolmelta edelliseltä tilikaudelta
- Esimerkkejä oikaisuista: epätyypilliset tapahtumat, tilinpäätössiirrot (huomioi omistajan palkka tarvittaessa)
- Oikaisut voivat parantaa tai laskea virallista tulosta
- Kaava: $A=T/i$
- A = tuottoarvo
- T = vuosituottojen keskiarvo (esim. kolmelta edelliseltä tilikaudelta)
- i = pääomitusriskokanta (matala riski < 15 % > korkea riski)

Esimerkki (historiaan perustuva arvonmääritys):

- Tuloslaskelma- tulokset kolme vuotta

- $(60\,000 + 90\,000 + 30\,000) / 3$

-> Keskimäärin 60 000 e

$(60\,000 / 0,15) =$

- Korko 15 %
- $A = 400\,000\text{ e}$

Kaava: $A = T/i$

**Keskiarvo/ esim. 15% =
tuottoarvo**

A = tuottoarvo

T = vuosituottojen keskiarvo (esim. kolmelta edelliseltä tilikaudelta)

i = pääomitus korkokanta (matala riski < 15 % > korkea riski)

Käypä arvo

- Määritetään usein substanssiarvon ja tuottoarvon avulla
- Jos tuottoarvo > substanssiarvo - käypä arvo on substanssiarvon ja tuottoarvon keskiarvo
- Jos substanssiarvo = tai > tuottoarvo, käypä arvo on substanssiarvo

Esimerkki: Stinan leipomo Oy	
Tuottoarvo	363 222
Substanssiarvo	62 000
Yhteensä	425 222
Käypä arvo (tuottoarvo + substanssiarvo) / 2	212 611
100 osaketta	
Käypä arvo/osake	2 126,11

Arvonmääritystä eri menetelmien pohjalta (esim. Yritystulkin arvonmäärityslaskuri):

Automaattinen tallennus Yritystulkki24_Yrityksen_arvonmaarityslas... • Tallennettu Haku

Tiedosto Aloitus Lisää Piirrä Sivun asettelu Kaavat Tiedot Tarkista Näytä Automatisoi Ohje Kommentit Jaa

Liitä Calibri 11

Yrityskauppaan valmistautuminen

Hyödynnä asiantuntijoita

- ✓ Esim. kehitysyhtiöt- yritysneuvojat
- ✓ Suomen Yrittäjät
- ✓ Taloushallinnon ammattilaiset- tilintarkastajat, auktorisoidut kirjanpitäjät jne.
- ✓ Pankit, juristit
- ✓ Myyjä, anna riittävästi ja rehellisesti tietoa yrityksestä (ostaja tarvitsee esim. rahoituksen hankkimiseen riittävästi tietoa!)
- ✓ VARAA AIKAA
- ✓ **Loppujen lopuksi yrityksen arvo on se, mistä hinnasta sekä ostaja että myyjä ovat valmiita tekemään yrityskaupan!**

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Omistajanvaihdokseen liittyviä sopimuksia ja dokumentteja esim.

- Salassapitosopimus (yleensä ennen kun luovutetaan luottamuksellisia tietoja)
- Kilpailukieltosopimus
- Kauppakirja

Sukupolvenvaihdos perhepiirissä

- Yrityksen omistuksen ja johdon siirtäminen seuraavalle sukupolvelle.
- Tavoitteena yrityksen jatkuvuuden turvaaminen.
- Sukupolvenvaihdoksessa yrityksen omistus ja johto siirretään uudelle sukupolvelle, usein myös yrityksen perustajan lapsille tai muille perheenjäsenille.

Sukupolvenvaihdos perhepiirissä

Sukupolvenvaihdoksen suunnittelu ja aikataulutus

- Suunnittelu aloitettava hyvissä ajoin, voi kestää jopa useita vuosia.

Huomioitavia seikkoja:

- Jatkajan oma tahtotila (haluaako ylittäänsä yrittäjäksi)
- Oikean ajan ja siirtotavan valinta.
- Perhesuhteiden ja yrityksen jatkuvuuden huomiointi.

Sukupolvenvaihdos perhepiirissä

Verotukselliset näkökulmat

- Sukupolvenvaihdoksessa huomioitava usein verotukseen liittyvät näkökulmat, näitä voivat olla esimerkiksi luovutusvoittovero, perintö/lahjaverot jne. – vaikutukset voivat ulottua sekä yritykseen että perheenjäseniin.
- Omistusoikeuden siirrossa eri tapoja, joilla on omat seurauksensa.
- Lakimiehen tai veroasiantuntijan käyttö on usein hyödyllistä.

Sukupolvenvaihdos perhepiirissä

Roolien ja tehtävien selkeyttäminen

- Jatkajalla on mahdollisuus toteuttaa omia visioitaan, luopujan kunnioitettava jatkajan näkemyksiä ja toiveita.
- Luopujan tärkeänä tehtävänä on tiedon ja kokemuksen siirtäminen.
- Avoimuudella on suuri merkitys prosessissa, erilaiset näkökulmat ja odotukset on hyvä käsitellä avoimesti ja mahdollisuuksien mukaan hyvissä ajoin ennen sukupolvenvaihdoksen toteuttamista.

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Muita omistajanvaihdoksessa huomioitavia asioita mm:

- Kaupparekisteritiedot ajan tasalle
- Mahdolliset ilmoitukset viranomaisille (esim. sote-ala)
- Pankki- ym. asioiden mahdollistaminen
- Tietojärjestelmien käyttöoikeudet

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Dokumentoi omistajanvaihdosta varten ainakin seuraavia asioita:

- tavarán-/raaka-aineiden toimittajat ja niitä koskevat sopimukset
- alihankkijat/palvelun tuottajat+sopimukset
- yrityksen markkinointi-/mainosmateriaali
- henkilöstöä koskevat tiedot
- Tuotteiden piirustukset, ohjeet ym.

Jne...

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS Etelä-Pohjanmaa

Tee itsellesi listausta asioista, joita tulisi vielä selvittää/tarkentaa omistajanvaihdosta ja yrityksen toiminnan jatkuvuuden varmistamista varten.

Anna vielä lopuksi palautetta Webinaarista:

https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=aXkz7dap7EmD9BmywE7nHuxVoa5PsltFnzzR_QvDEntUNIIIN1paSTcyQ1BIMjgxWUwyN0FCQUZTMi4u&route=shorturl

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS Etelä-Pohjanmaa

